

Är restid arbetstid?

När börjar egentligen arbetsdagen? När arbetstagaren kommer till kontoret/kunden eller när resan hemifrån påbörjas? Om detta skriver Anneli Lönnborg, advokat Gernandt & Danielsson i sin arbetsrättskrönika.

När börjar egentligen arbetsdagen? Är det när arbetstagaren inställer sig på kontoret eller i vissa fall hos kunden, eller börjar arbetsdagen redan när arbetstagaren påbörjar sin resa till kontoret eller kunden? För om arbetstagaren ska kunna inställa sig på kontoret eller hos kunden en viss tid så borde väl resan dit anses som beordrad av arbetsgivaren? Om denna fråga: utgör restid också arbetstid, kommer Arbetsdomstolen i december att uttala sig om.

EU-domstolen fastställde 2015 i det så kallade Tyco målet (C-266/14) att restiden mellan bostaden och första respektive sista kunden ska utgöra arbetstid. Tyco-målet gällde installatörer vid det spanska företaget Tyco, vars anställda installerade säkerhetsutrustning hos företag och privatpersoner. I likhet med många andra hantverkare hade installatörerna ingen fast arbetsplats utan utgick från sin bostad för installationsjobb hos kund. Frågan som kom att bli föremål för EU-domstolens prövning var huruvida restiden mellan installatörens bostad och första respektive sista kunden skulle anses som arbetstid. EU-domstolen kom, som sagt, fram till att installatörernas restid ska anses utgöra arbetstid.

Här hemma i Sverige har Tyco-omen gett arbetarförbund incitament för att gällande kollektivavtal måste anpassas till det "nya" rättsläget på så sätt att även restid ska anses utgöra arbetstid. 18 december i år kommer Arbetsdomstolen att meddela dom i målet mellan Målareförbundet och Måleriföretagen i Sverige. Målet handlar om tre målare på ett företag i Malmö som inte vid arbetsdagens början utgår från företagets kontor, utan som reser från sin bostad varje morgon till och från företagets kunder.

Målareförbundet hävdar att målarna även ska ha rätt till lön för restiden till och från kunderna, och härutöver även ha rätt till övertidsersättning eftersom arbetstiden, med hänsyn till att restid enligt Tyco-omen ska utgöra arbetstid, ligger utanför den överenskomna arbetstiden som är mellan klockan 7-16.

Parterna är, som förståeligt är, inte överens om huruvida arbetsdagens start hos kunder är att anse som beordrad eller inte. Måleriföretagets inställning är att resan mellan målarens hem och arbetsplatsen, i detta fall ute hos kund, inte är arbetstid. Måleriföretaget menar att det är ett partsgemensamt intresse att målaren ska kunna påbörja arbetsdagen ute hos kunden.

Arbetsdomstolens dom i december kommer att bli principiellt viktig och få avgörande betydelse för om restid ska ersättas som arbetstid i branscher där arbetstagaren inte utgår från en fast arbetsplats. Om Arbetsdomstolen kommer fram till att även restid ska utgöra arbetstid kommer domen att med all sannolikhet att få betydelse utifrån hur arbetsgivare kommer att förlägga sina arbetstagares arbete. Dvs. en naturlig följd måste bli att arbeten i större utsträckning kommer att läggas ut på den arbetstagare som har närmast resväg än på den som kanske anses ha de bäst kvalifikationer för arbetet.

Det ska bli spännande att se vad Arbetsdomstolen kommer fram till och hur de resonerar.

Denna krönika är skriven av advokat Anneli Lönnborg verksam vid [Gernandt & Danielsson Advokatbyrå](#)